

Advies

Aanpassing van het minimumloon per 1 januari 2012

November 2011

DE SOCIAAL ECONOMISCHE RAAD.

De Sociaal Economische Raad (SER) is in 1987 ingesteld bij Landsverordening Sociaal Economische Raad (AB 1987 # 103). Hij is representatief samengesteld uit vertegenwoordigers uit werkgevers- en werknemersorganisaties en onafhankelijke deskundigen.

De SER heeft tot taak de regering van advies te dienen omtrent alle belangrijke onderwerpen van social en/of economische aard. De SER brengt zijn adviezen uit op verzoek van één of meer ministers; hij kan eveneens uit eigen beweging de Regering van advise dienen omtrent onderwerpen van social-economische aard.

De adviezen van de Raad worden opgesteld overeenkomstig het gevoel van de meerderheid van de vergadering. In de adviezen wordt afwijkende gevoelens van de minderheid melding gemaakt.

De adviezen van de Raad worden na verloop van tenminste 30 dagen en ten hoogste 60 dagen nadat zij zijn uitgebracht door de Raad openbaar gemaakt, tenzij naar het oordeel van de Regering het landsbelang zich tegen de openbaarheid van het advies verzet, dan wel bij de adviesaanvraag is meegedeeld dat de openbaarmaking door of vanwege de Minister van Algemene Zaken zal geschieden.

Openbaarmaking van adviezen van de Raad door de Minister van Algemene Zaken geschiedt dan binnen 90 dagen, nadat zij door de Raad zijn uitgebracht.

Sociaal Economische Raad
L.G. Smith Boulevard 26
Postbus 149
Oranjestad, Aruba
Tel.: (297) 583-2713/ 583-6051
Fax.: (297) 583-8956
E-mail: ser.aruba@hotmail.com

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1 De afwegingen van de Raad	3
1.1 De maatschappelijke noodzaak tot aanpassing van de minimumlonen	3
1.2 De economische draagbaarheid tot aanpassing van de minimumlonen	3
2 De noodzaak tot wijziging van de Landsverordening Minimumlonen	5
3 Het advies van de Raad	6

Inleiding

De directeur van de Directie Arbeid & Onderzoek (DAO) heeft in een schrijven d.d. 15 september de Minister van Arbeid geïnformeerd over de stijging van het prijsindexcijfer over de periode augustus 2010 tot augustus 2011.

Deze stijging bedraagt volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) 6.8 %. Vervolgens adviseert de Directeur DAO de Minister van Arbeid om het proces te starten om over te gaan tot aanpassing van het minimumloon op basis van artikel 13 lid 1 van de landsverordening Minimumlonen.

De Minister heeft het schrijven van de Directeur DAO doorgestuurd naar de Sociaal Economische Raad voor advies. Dit verzoek is op 5 oktober 2011 op het Secretariaat van de SER ontvangen.

De SER heeft het verzoek bestudeerd en heeft bij zijn beoordeling van en advisering betreffende aanpassing van de minimumlonen twee criteria gehanteerd te weten: maatschappelijk noodzaak, waarbij gaat de om koopkrachtcorrectie en economische draagbaarheid, zijnde in hoeverre een verhoging negatieve effecten zal hebben op de concurrentie positie de onderkant van de arbeidsmarkt.

Na uitvoerige beraadslagingen heeft de Raad zijn advies geformuleerd

1 De afwegingen van de Raad

1.1 De maatschappelijke noodzaak tot aanpassing van de minimumlonen

Bij zijn beoordeling over de maatschappelijke noodzaak voor verhoging van de minimumlonen, heeft de Raad gekeken naar het koopkrachtverlies van de laagstbetaalden als gevolg van de stijging van het prijsindexcijfer van de gezinsconsumptie, alsmede naar de algemene situatie van levensonderhoud.

Het prijsindexcijfer per augustus 2010 was 114,4 en in augustus 2011 is deze 122,25 (een stijging van 7,84) hetgeen uitkomt op een inflatie van 6,8%.

Naast de huidige inflatie van 6,8 %, is er sprake van een verhoging van zowel de AZV-premie en als van de de AOW- en de AOV-premies. Daarnaast moeten de werknemers vanaf 1 januari 2012 jaarlijks een olopend percentage van 1% (tot 3% in 2014) betalen als werknemersbijdrage als gevolg van de introductie van de verplichte algemene pensioenregeling.

Ook is er sprake van een steeds duurder wordende levensonderhoud gezien steeds stijgende prijzen van elektriciteit, water en olie/benzine.

Momenteel verdient meer dan 40% van de beroepsbevolking een salaris dat gelijk is aan het minimumloon, het grootste gedeelte hiervan zit in de dienstverlening alwaar het minimumloon vaak tegelijkertijd het maximale loon is.

Op grond van bovenstaande is de Raad van mening dat een aanpassing van de minimumlonen zeker op zijn plaats c.q. gerechtvaardigd is.

1.2 Het economische draagvlak voor aanpassing van de minimumlonen

In zijn beoordeling van het **economische draagvlak**, toetst de Raad of de economie een verhoging van de minimumlonen kan dragen, door te kijken in hoeverre een verhoging negatieve effecten zal hebben op de concurrentie positie en de onderkant van de arbeidsmarkt.

De Arubaanse economie heeft de laatste jaren zwaar geleden onder de wereldwijde economische recessie van de afgelopen jaren. In de afgelopen jaren 2009 en 2010 hebben een economische krimp gekend van -13%.

De Centrale Bank van Aruba geeft in haar de Economic Forecast Monitor van de van oktober 2011 aan, een reële groei van de Arubaanse economie in 2011 te verwachten van 9,6 % . Echter 2/3 van deze reële groei is het gevolg van de herstart van de activiteiten van de Valero raffinaderij dit betekend dat slechts 3,2 % van deze groei lokaal is, derhalve kan de groei van 9,6 een vertekend beeld geven.

Hoewel er in 2011 er een economische vooruitgang is van 9,6, is de economie nog niet volledig hersteld, de werkgevers kampen in feite nog steeds met een negatieve groei, de vooruitgang is nog dus fragiel.

Tevens komen er voor de werkgevers naast de reeds per 1 januari 2011 verhoging in de AZV-premie en AOW- en AOV-premies, straks andere kosten erbij zoals de werkgeversbijdrage in de verplichte algemene pensioenregeling ten behoeve van de particuliere sector en de socialisering van de water- elektriciteitskosten.

Op grond van bovenstaande geschetste situatie is de Raad van mening dat er de economie enige ruimte biedt voor verhoging van de minimumlonen.

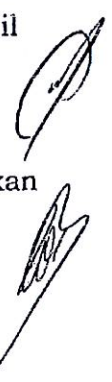
2 De noodzaak tot wijziging Landsverordening Minimumlonen

Net zoals in voorgaande adviezen wijst de Raad wederom op de noodzaak om de landsverordening Minimumlonen aan te passen. De landsverordening biedt voor wat de jaarlijkse aanpassing van de minimumlonen betreft slechts 2 mogelijkheden namelijk 0% of 100% compensatie van het verlies van koopkracht op basis van het verschil aan prijsindexcijfer.

Zoals eerder vermeld in de inleiding van dit advies, hanteert de Raad als beoordelingscriteria voor de aanpassing van de minimumlonen namelijk de maatschappelijke noodzaak (verlies aan koopkracht) en het economische draagvlak (eventuele negatieve effecten voor de concurrentiepositie en onderkant van de arbeidsmarkt). Vanwege de beperking van 0% of 100% (alles of niets) is de Raad gedwongen om te kiezen tussen de maatschappelijke noodzaak of het economische draagvlak, terwijl het juist het voor de Raad van essentieel belang is om een goede balans te vinden tussen maatschappelijk noodzaak en economisch draagvlak als het gaat om verhoging van de minimumlonen.

De Raad dringt aan op een dusdanige wijziging c.q. flexibilisering van artikel 13 lid 2 van de landsverordening zodat het mogelijk is voor de Raad om op basis van een balansafweging tussen de maatschappelijke noodzaak en economische draagbaarheid te komen tot het juiste percentage voor de verhoging van de minimumlonen.

Tevens wil de Raad opmerken dat de gehanteerde methodiek om het prijsindexcijfer en dus de inflatie te berekenen niet meest reële is aangezien het een moment opname is van een bepaalde maand in het jaar. Door alleen maar te kijken naar het verschil van het prijsindexcijfer van de maand augustus van het vorige jaar met die van de maand augustus van dit jaar, wordt slechts de inflatie van één maand genomen namelijk van augustus en niet het gemiddelde van de laatste 12 maanden. Dit is kan een vertekend beeld opleveren.

Stel dat bijvoorbeeld de inflatie over de maand augustus 10% is terwijl de inflatie over de maanden daarvoor 1% of 2 % was en men zou dan zou conform artikel 13 lid 1 en 2 van de landsverordening een verhoging van 10% toekennen, in dat geval zou er sprake zijn van overcompensatie. De loonkosten zouden dan meer stijgen dan het verlies aan koopkracht van de minimumloners.

Zowel de methodiek (lid 1) als de inflexibiliteit (lid 2) van artikel 13 maakt het voor de Raad zeer moeilijk om een gedegen en unaniem advies over het verhogingspercentage van de minimumlonen op te stellen.

De Raad zal zo snel mogelijk een grondige analyse doen en een advies opstellen ten aanzien van de noodzakelijke aanpassingen die aangebracht dienen te worden in de wijze van inflatieberekening en inflexibiliteit/beperking van artikel 13 lid 1 en 2, zodat er een betere systematiek ontwikkeld kan worden ten behoeve van de bepaling van de verhoging van de minimumlonen.

3 Het advies van de Raad

Na een grondige afweging tussen maatschappelijke noodzaak en het economische draagvlak voor een verhoging van de minimumlonen is de Raad unaniem van mening dat een verhoging van 4 % op zijn plaats is. De Raad adviseert u dan ook op de minimumlonen met 4 % te verhogen.

Aangezien de het prijsindexcijfer van de gezinsconsumptie in de periode augustus 2010 tot en met augustus 2011 met 6,8% is gestegen kan u op grond artikel 13 lid 1 en 2 de minimumlonen niet met 4% verhogen. Artikel 13 lid 1 van de landsverordening minimumlonen kan dus niet toegepast worden.

Echter artikel 13 lid 3 van de Landsverordening Minimumlonen, geeft de regering de mogelijkheid in bijzondere omstandigheden bij landsbesluit houdende algemene maatregelen, na de SER gehoord te hebben, wijziging te brengen in de minimumlonen. Deze wijzigingen hoeven dan niet geschieden naar evenredigheid van de stijging van het prijsindexcijfer zoals in het geval van lid 1 en 2 van artikel 13.

Volgens de voor artikel 13 lid 3 geldende memorie van toelichting moet bij bijzondere omstandigheden gedacht worden aan "de invoering van wettelijke bepalingen, die de werknemers de verplichting opleggen tot betaling van een premie, het minimumloon kan worden verhoogd, waardoor de op de werknemers gelegde premielast kan worden gecompenseerd".

Rekeninghoudende met de aanstaande invoering van een verplichte algemene pensioenregeling, waarbij de werknemers vanaf 1 januari 2012 jaarlijks een oplopend premie percentage van 1% (tot 3% in 2014) aan werknemersbijdrage moeten gaan betalen, is er naar mening van de Raad sprake van bijzondere omstandigheden in de zin van artikel 13 lid 3. Derhalve kan de Minister van Arbeid gebruik maken van dit artikel om de minimumlonen met 4 % verhogen.

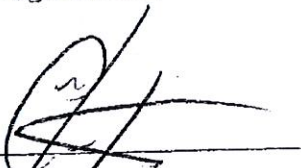

Hoewel niet expliciet vermeld in de memorie van toelichting kunnen wellicht ook de verhoging van de AZV-premie en AOW- en AOV-premies per 1-1-2012 als bijzondere omstandigheden worden aangemerkt aangezien hierdoor er een grotere premielast komt op de werknemers.

De Raad adviseert u echter om, alvorens over te gaan tot verhoging van de minimumlonen op grond van artikel 13 lid 3, juridisch advies in te winnen bij de Directie Wetgeving en Juridische Zaken betreffende het gebruik van dat artikel in dit geval.

Oranjestad, 7 november 2011

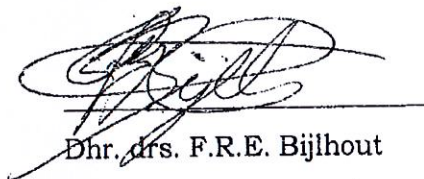
Hoogachtend,

Dhr. J.R. Geerman

Vice-voorzitter

Sociaal Economische Raad

Dhr. drs. F.R.E. Bijlhout

Waarnemend Secretaris

Sociaal Economische Raad

L.G. Smith Boulevard 134, Oranjestad, Aruba
Telefoon: (297) 583-2713
Fax: (297) 5838956